

Kérhetünk-e kártérítést, ha egy „chatbot” téves információkat ad?

A mesterséges Intelligencia (MI) egyre több területen jelenik meg a mindennapi életünkben. Számos internetes oldal használ ma már úgynevezett chatbotokat, melyek a kérdéseinkre – mesterséges intelligencia közreműködésével – válaszolnak, de telefonos ügyfélszolgálatoknál is találkozhatunk mesterséges intelligenciával táplált „személyekkel”, „akik” rövid kérdéseikkel és a mi erre adott válaszainkkal megpróbálnak a megfelelő ügyintézési útvonalra terelni. De mi történik, ha az esetleges téves információk, ajánlások következtében kárt szenvedünk?

Sajnos az ilyen esetekre kialakított európai irányelv hazai jogszabályokba való átültetésre még egy kicsit várnunk kell, mivel az irányelvet a tagállamok még nem fogadták el, de annak tervezetéből már meg lehet tudni egy pár részletet.

Először is tisztázzuk azt a kérdést, hogy mit is takar pontosan a MI fogalma. Az Európai Unió által úgyszintén még csak tervezet formában megalkotott rendelet a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapítására és egyes uniós jogalkotási aktusok módosítására („Mesterséges Intelligencia Kódex”) ad választ. Ez utóbbi rendelet-tervezet úgy határozza meg a „mesterségesintelligencia-rendszert”, mint „egy olyan szoftvert, amelyet a Kódex mellékletében felsorolt technikák és megközelítések közül egy vagy több alkalmazásával fejlesztettek, és amely az ember által meghatározott célkitűzések adott csoportja tekintetében olyan kimeneteket, például tartalmat, előrejelzéseket, ajánlásokat vagy döntéseket képes generálni, amelyek befolyásolják azt a környezetet, amellyel kölcsönhatásba lépnek.”

A definíció alapján megállapítható, hogy 4 fő eleme van a mesterséges intelligenciának: (1) egy szoftver, amelyet (2) meghatározott technológia felhasználásával fejlesztettek, amely (3) ember által meghatározott célokat tud generálni, és (4) az így generált tartalmak, előrejelzések, ajánlások vagy döntések képesek befolyásolni a környezetünket.

Visszatérve a fenti kérdésre, hogy kérhetünk-e majd kártérítést, ha egy ilyen rendszer olyan tartalmat, előrejelzést, ajánlást vagy döntést is generál, amely hibás és nekünk kárt okoz, a válasz igen.

Az irányelv szerint kártérítési igény érvényesíthető azokért a károkért,

- amelyek közvetlenül az MI rendszerek kimeneteiből (tartalom, előrejelzések, ajánlások vagy döntések) származnak, vagy
- azokért a károkért, amelyek abból fakadnak, hogy a meghibásodott MI rendszer nem alkotta meg a kívánt kimeneteket.

Érdekesség, hogy abban az esetben, ha a MI rendszert működtető személy nem képes vagy nem akarja a bíróság rendelkezésére bocsátani a bizonyítékokat – miszerint ő nem hibázott –, úgy vélelmezni kell, hogy a kárral összefüggésben nem tett eleget a gondossági kötelezettségeinek. Ugyancsak vélelmezni kell az okozati összefüggést (a kárral), ha az MI-rendszert nem úgy tervezték és fejlesztették, hogy lehetővé tegye természetes személyek által a hatékony felügyeletet.

Tehát nyilvánvalóan sok még a tisztázandó kérdés ezen a téren, de a technológia rohamos fejlődése és az MI rendszerek felhasználókat érintő joga kétségen kívül egy komplex szabályozást kíván.